

Posudek školitele na disertační práci:

Studie ještěrky zelené, *Lacerta viridis*, a ekologicky provázaných druhů plazů v České republice

Autor práce: **Mgr. Ing. Jan Chmelař**

Vedoucí práce: RNDr. Ivan Reháček, CSc.

Konzultant: prof. RNDr. Daniel Frynta, Ph.D.

Univerzita Karlova v Praze
Přírodovědecká fakulta
Katedra zoologie
Oddělení ekologie a etologie

Ještěrka zelená patří v České republice ke kriticky ohroženým živočichům. Mimořádně pozoruhodné z hlediska ochranného, kulturního i vědeckého jsou její české populace izolované od souvislého areálu druhu. Oproti jihomoravským populacím, které spadají do souvislého areálu rozšíření, jsou úzce svázány s říčním fenoménem a vykazují výraznou regionální stenotopii. Na území naší republiky jsou tak regionální rozdíly v nárocích ještěrky zelené na stanoviště přímo ukázkovým příkladem Kühneltova principu, což se současně ukazuje jako velmi důležité pro adekvátní ochranný management příslušných populací. V současnosti již jsou povzbudivé poznatky s uplatňováním aktivních managementových opatření při ochraně některých lokálních populací ještěrky zelené, avšak citelně chybí zevšeobecňující metodika. Právě se záměrem provedení analýzy mikrostanovištních i makrostanovištních nároků ještěrky zelené pro lepší poznání její ekologie a pro potřeby teorie a praxe její ochrany byla zadána předložená disertační práce. Pro získání podkladů pro další srovnání a využití v ochranném monitoringu a managementu byla práce rozšířena i na další druhy plazů ekologicky s ještěrkou zelenou provázaných. Rád bych při této příležitosti vyjádřil školícímu pracovišti poděkování za podporu tohoto z pohledu druhové ochrany důležitého výzkumu.

Pilíři disertace Jana Chmelaře jsou tři publikace v odborném tisku a tři odevzdané rukopisy stmelené doprovodným textem. V pěti studiích je Jan Chmelař prvním autorem a ve čtyřech současně autorem korespondenčním. Poprvé u nás využívá u našich plazů predikčních modelů rozšíření. Ve vytvořených modelech předložil důležité nástroje i pro využití do budoucna dalšími badateli (např. zacílení ochranného monitoringu, sledování dopadu klimatických změn). Mikrostanovištní analýzou přispěl k metodice managementových opatření pro záchranu ohrožených populací ještěrky zelené – modelově i pro management izolovaných populací dalších ohrožených druhů. Na zpracování disertace je zjevné, že autor podcenil čas potřebný k jejímu sepsání, nicméně odevzdal studie, kterými její základní zadání naplnil.

Jan Chmelař odevzdal přínosnou disertační práci, která prohloubila naše stávající poznatky ve zvolené problematice. Zřetelně prokázal, že dokáže shromáždit,

vyhodnotit i interpretovat důležitá vstupní data, připravit vědecká sdělení, být platným členem badatelského týmu, je adekvátně vyškolen a připraven pro další eventuální vědecký výzkum. Po posouzení předložené disertační práce mohu závěrem konstatovat, že splňuje požadované nároky pro přijetí k obhajobě.

Doporučuji přijetí k obhajobě.

V Praze 18. 3. 2024

RNDr. Ivan Reháček, CSc.